

## BrÚgej, Bràgai, BrÚgoi, Bràgoi, Br...gej, Br...goi

Тракийско племе в югозападните тракийски земи, съседи на [македоните](#). Най-ранното споменаване на б. е у киклическия поет Еугамон (VI в. пр. Хр.) [*Procl. Chrest. II*]. Той разказва в стихове за борбата на б., подпомагани от Арес и Аполон, срещу теспротите, предвождани от Одисей.

**Херодот** разказва за тежкото поражение, което претърпяли персийците, начело с Мардониос от „траките бриги“ (492 г. пр. Хр.) [*Hdt. 6.45*]. Дарий остава своя пълководец и зет Мардониос да покори северноегейското крайбрежие. Персиецът се отправя с флота от о-в Тасос на запад и със сухопътна войска по крайбрежието. Докато флотата пострадала от страшна буря край Атон, сухопътната армия, установила „се на лагер в Македония“, била нападната през нощта от бригаите. „Бригите избили голяма част от тях, а самия Мардониос ранили“. Персийският пълководец не напуснал тези места, докато не подчинил тракийското племе.

Пак на **Херодот** дължим разказа за преселението на **фригите** от Европа в Мала Азия, които се наричали б., „когато живеели в Европа заедно с македонците, но след като се преселили в Азия, заедно със страната сменили и името си на фриги“ [*Hdt. 7.73*]. Това пояснение е вмъкнато при описанието на фригийския контингент, участващ в армията на Ксеркс (480 г. пр. Хр.). **Херодот** изрично отбелязва, че историята за преселването е според твърдението на **македоните**. При описанието на събраната от Ксеркс войска от Европа б. отново са споменати наред с траки, **пеони**, **еорди**, **ботиаи**, населението от Халкидика, **пиери**, **македони** и т.н. [*Hdt. 7.185*].

В подкрепа на твърдението, че фригите се изселили от Македония в Анатолия е и пасажът на **Херодот**, в който той споменава градините с шейсетлистни рози на фригийския цар **Мидас**, които „по ухание превъзхождали всички други видове“ [*Hdt. 8.138*]. В тези градини бил хванат **Силенът**. Споменаването е включено в македонската династическа легенда, а мястото на градините е в **Македония**, в полите на пл. Бермион (дн. Докса).

Не случайно в Херодотовите пасажи б. са поставени в Македония, свързани са с територията на цар **Мидас**. Югозападните тракийски земи са една от зоните на пулсация на **тракийския орфизъм**, а цар **Мидас** е надарен с определени „орфически“ характеристики от античната литературна традиция.

В запазен фрагмент на **Хекатей** се споменава тракийското племе брукес, бруккаи / BrÚkej, BrÚkai, Brukej, Bruk»ioi, *St. Byz., 187. 11-12*], което се възприема като дублетна форма на името б. Възможно е тази форма да е дала чрез редупликация името на тракийското племе **бебрики** в Мала Азия [*Apollod. 1. 9. 20; 2. 5. 9*]. Като се има пред вид, че единствените исторически споменавания на б. са в пасажите за Мардониос и за състава на Ксерксовата армия у **Херодот**, етнонимът на б. може да се причисли към

---

заглъхващите през V в. пр. Хр. племенни имена.

По-късните автори, от елинистическата епоха насетне поставят б. в Илирия или ги обявяват за илирийско племе. **Псевдо-Скимнос** говори за варвари б. между ез. Лихнида и енхелеите [*Ps.-Scymn.* 434, 437], а **Страбон** ги локализира край Епидамнос и Дирахион заедно с таулантите, линкестите и деуриопите [*Strabo* 7, 7, 7-8]. Географът споменава и бригийския град **Кюдрай**, [*KÚdrai, Strabo* 7, 7, 9]. Вероятно на циклическата традиция на *Ностой*, към която могат да се отнесат стиховете на Еугамон, се дължи западната локализация на б. и теспротите на два либурнийски острова. На континента срещу него имало храм на Артемида, издигнат от б. [*Apoll. Rhod.* 4, 330; 470].

Македонската експанзия довежда до изтласкването на множество тракийски племена на север и североизток. На нея вероятно се дължи и залезът на траките б., както и изчезването на името им след V в. пр. Хр. Заради това се появяват и бругай като македонско племе, съседно на **илирите** [*BrÚx/Bràgai, St. Byz., 187. 17-19*]. От друга страна, политическото издигане на **илирите** през елинистическата епоха довежда до локализирането на племето в **Илирия** или обявяването му за илирийско.

Опитите да се свърже определена археологическа култура или обект с б. засега са неуспешни. Най-често като „б.“ се определя ранния некропол във Вергина (датиран между 1100 и 800 г. пр. Хр.). Не издържат на сериозна критика и теоретичните модели за придвижване на бригийски и фригийски племена от север на юг, а после - на запад към Мала Азия. Търсенето на остатъци от „б.“ език или на „б.“ имена е също така несъстоятелно.

## Майя Василева

□

### Литература:

**Василева, М. 1995:** Бриги - фриги и контекстът на една миграция. - Минало, № 1, 16-22.

**Василева, М. 2005:** Цар Мидас между Европа и Азия. С., с. 9, 18-19, 34, 39, 40, 43-50, 109.

**Димитров, □ П. 1990:** Херодот. История /Част втора/. Превод от строгр.. С., □ с. 212.

**Фол, Ал., Спиридонов, Т. 1983:** Историческа география на тракийските племена до III в. пр. н.е. С., с. 29, 87-88, с. 105.

**Fol, A., Hammond, N.G.L. 1988:** Persia in Europe, apart from Greece. - In: □ *The Cambridge Ancient History*. Vol. IV. Persia, Greece and the Western Mediterranean с. 525 to 479 B.C. Cambridge, 236-253.

**Georgieva, R. 1991:** Les relations culturelles dans l'interfluve du Vardar et de la Struma au premier âge du fer. - In: *I. Iliro-tracki simpozijum. Paleobalkanska plemena između jadranskog I crnog*

*mora od eneolita do helenistickog dola.* Sarajevo - Beograd, 169-177.

**Hammond, N.G.L. 1972:** *A History of Macedonia.* Vol. 1. Oxford.

**Hammond, N.G.L. 1976:** *Migrations and Invasions in Greece and Adjacent Areas.* Park Ridge, New Jersey.

**Hammond, N. G. L. 1982:** Illyris, Epirus and Macedonia in the Early Iron Age. - In: *Cambridge Ancient History* 3.1, 619-656.

**Hammond, N.G.L., Griffith, G.T. 1979:** *A History of Macedonia.* Vol. 2: 550-336 B.C. Oxford.